

N:o 51.

Af Herr **Jöns Pehrsson**: *Om nedsättning i anslaget under Riksstatsens första hufvudtitel.*

Alla betänkligheter måste vika då man förfäktar en rättvis sak, likväl är det ett obehag att frågan om första hufvudtitelns utgifters nedsättning kommer att stå på dagordningen, till följd af det okloka motstånd saken rönt, synnerligast sista riksdagen, då den var nära sin lösning, beroende på blott 10 personers röster, då saken sålunda med all visshet varit skild från Riksdagens behandling, som man säger i denna kungens tid, nu kanhända den kvarstår der lika länge, om motståndet är lika envist och oförnuftigt; finge man döma af de förhållanden som till denna riksdag blifvit synliga i den Kongl. propositionen, nödgades man antaga att regeringens förslag till förökning af första hufvudtitelns utgifter är en utkastad handske, ett fullkomligt hån mot sista riksdagsminoriteten och ett förebud för samma hufvudtitels ökande i högre grad i en snar framtid; summan utgör icke en dags inkomst för Hans Maj:t, och funnos omtalade behof vore enklaste sättet för dess afhjelpande minskning af en del af de nära nog intet uträttande ståthållare, inspektor och betjening af många slag vid hvarje åt Konungen anslaget slott; att innersta meningen med den nu begärda förökningen lär vara och kan vara ett förebud till en ytterligare sådan, hvilket vinner ytterligare stöd deraf att till rikets flesta andra tjänstemän begärts löneökning och dyrtidstillägg, likt och olikt, och det synes sannerligen vara hög tid på att så att säga mota "olle i grind", om nuvarande Riksdag har den förmågan; det synes tydligen att något bättre är icke att vänta förr än Riksdagen får förmåga att mota obilliga anspråk, och det är enda utvägen att på fredlighetens väg rädda landet från finansiella förvecklingar och åstadkomma något bättre i reformväg. De förslag, som nu framställas af nuvarande ministären, synas ej leda till förbättring utan tvärtom, äfven i reformfrågan, och får

den bifall af Riksdagen till sina så oförsynt framställda anspråk i hufvudsakliga delar, är det nya riksdagsskicket i finansielt hänseende med sina årliga riksdagar en lika stor olycka, som den gamla riksdagsordningen var, och det är hög tid på att nationen vaknar upp medan tid är, då dåliga år och konjunkturer inträffa, kan uppvaknandet blifva förfärligt, varningar äro väl lika fåfänga nu som förr och något godt lofvar ej regerings- och ministerombytet för det hela, utan tycks stödja sig på ett fåtal, som ännu har lyckats, och man tycks vilja belöna detta fåtal utan urskilning på behof.

Då Riksdagen består af nästan samma ledamöter, som förra år, och lika stort skäl om ej större finns till nedsättning för den, som, efter menskligt förstånd att döma, har för stor aflöning och det torde vara rätt och klokt att börja från början med reformer och nedsättningar, der sådant kan ske utan någons förnärmande, har jag ansett mig böra vidhålla mitt sista riksdag gjorda förslag om Första hufvudtitelns nedsättning till En million Riksdaler eller Kronor, öfvertygad, som jag är, att mer än en million Kronor årligen utöfver den Kungliga kronan icke behöfs för Konungadömets värdiga upprätthållande.

Någon vidare motivering lär ej erfordras, hänvisande blott till motionen N:o 51 och isynnerhet N:o 94 vid sista riksdagen samt Stats-Utskottets Utlåtande N:o 3, till hvars beslut jag nu skulle kunnat yrka bifall, om ringaste hopp funnes om dess antagande utan allt för stort motstånd, men som det visat sig att allt tal om tillmötesgående är en tom fras, anser jag det vara på sin plats att, till gengäld mot förökade anspråk, Stats-Utskottet och alla de, som vilja en verklig nedsättning, i frågan gå något längre än sista Riksdags minoritet gjorde; då i alla fall frågan måste afgöras med gemensam votering, torde den hafva lika stor utsigt till framgång om man stannar vid en million Riksdaler eller Kronor, och en gång för alla från början visar vederbörande att klokast vore att ej förakta eller förhåna nationens flertal; fastän detta flertal ännu icke förmått eller förstått göra sin röst hörd i penningefrågor inom Riksdagen, kan den tid komma, då så sker med mindre moderata fordringar än som nu framställas, och ingen lär på allvar vilja med sundt förstånd förneka att icke en million Riksdaler årligen är och kan vara en tillräcklig summa för Konungafamiljens värdiga underhållande, liksom att flerdubbelt denna summa skulle kunna förslösas, utan att dess innehafvare deraf egentligen hade mera nytta än af nu föreslagna. Yrkas:

att anslaget till Första hufvudtitelns utgifter, Hof och Slottsstaterna, nedsättes till och bestämmes till en million Riksdaler eller Kronor årligen i nuvarande Konungens regeringtid, ettdera fördeladt på Hof- och Slottsstaterna, eller helst stäldt

till Kongl. Maj:ts disposition för sig och öfriga Kongl. familjens medlemmar och underhåll af åt dem upplåtna Kongl. slott.

Om remiss häraf till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm i Januari 1874.

Jöns Pehrsson,
från Kronobergs län.

N:o 52.

Af Herr **Jöns Pehrsson**: *Rörande förändrade föreskrifter i fråga om sättet för utbetalning till Embetsverken i hufvudstaden af dem tillkommande löneanslag m. m.*

Man har nästan under mansåldrar talat om förenkling i embetsverken och i sanning något tal kan hafva större skäl för sig än en dylik fråga; hur enkel den i många fall verkligen är, har den dock sina segliffvade motståndare. Underligt är att så många missbruk med tid och arbetskrafter kunnat så länge bibehålla sig som ännu råder i många fall; vid sista statsrevisionen kom man i tillfälle se många sådana förhållanden, och med den ringa förmåga, jag kunde egna revisionen, blefvo några sådana anmärkningar revisionens beslut, andra åter icke, som fingo förfalla, och vid bland andre afgaf jag reservation, deruti 4 andra revisorer instämde, i fråga om det missbruk, som råder, och kringgående af föreskrifter, som öfvas vid utbetalningen af tjenstemännens löner; vid en större del af embetsverken i hufvudstaden skulle efter regeln och föreskrift hvarje embetsman hemta sin lön 4 gånger om året i Statskontoret, men efter